

Tam teşekküllü hayvan hastanesi

Bursa'da bir hayvan besicisi, süründeki bir koçun hastalanarak yürüme zorluğu çekmesi üzerine, hayvanı kesmek yerine tedavi ettirmek için harekete geçti. Besici, koçunu alarak hemen Bursa Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Hastanesi'ne getirdi. Bir ay süre boyunca Uludağ Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi'nden de destek alınarak koça bir dizi test yapıldı. Tomografiden çıkan sonuçlar hem yeni çalışmalara ışık tutacak hem, de teşhisi konulan hayvanlar kesime gönderilmeden ekonomiye artı değer kazandırılacak. Çalışmalarda ilk önce hayvanın ıstırabını hissetmek istediklerini belirten Bursa Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Yıldırım Orhan, "Bu çalışmalar özellikle teşhis konulamayan durumlarda örnek teşkil etmesi açısından çok önemli. Bu koyun yaklaşık bir aydır hasta. Kendi hastanemizde bir aydır denetimimiz altında. Veterinerlik Fakültesi hocaları da bizlerle birlikte ciddiyetle işin üzerinde duruyorlar.

Onların tavsiyeleriyle bu koçumuzun tomografisini çektik. Diğer tetkikler beraber çıkan sonuçlar ilerideki çalışmalarımıza ışık tutacak. Bursa'da her yıl 4 bine yakın bu tip vakayla karşılaşıyoruz. Bu hayvanların bir kısmına teşhis konulurken bir kısmına da teşhis konulamıyor. Her yıl 4 bin hayvanımızı teşhis koyamadığımız için kaybediyoruz. Bu sayı basit bir hesapla Türkiye'de yıllık 400 bin hayvan ediyor. Bu tip vakalarda hayvanlar çok incelenmeden ya ölüme terk ediliyor ya da kesiliyor. Bu çalışmalarla hayvanlara teşhis konulacak.

“Sakız”, Çeşme’de görücüye çıkacak!

❖ SELAMİ ÇELEBİ (İZMİR)

ÇEŞME ve yarımada has bir koyun ırkı olan Sakız Koyunu yetiştiriciliğine dikkat çekmek üzere düzenlenen “Gele-
neksel Sakız Koyunu Şenliği” bu hafta sonu Çeşme Ovacık’ta yapılacak. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı denetiminde gerçekleştirilen “Halk Elinde Islah” projeleriyle koruma altına alınan ve yüksek verimliliği

ile küçükbaş hayvan yetiştiricileri tarafından en çok tercih edilen ırklar arasında yer alan Sakız Koyunu bir kez daha Çeşme’de görücüye çıkacak. Çeşme Belediyesi ve İzmir Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği tarafından geçtiğimiz yıl 5.’si organize edilen “Çeşme Sakız Koyunu Şenliği” bu yıl 4 Ekim Pazar günü Ovacık’ta gerçekleştirilecek. Etkinliğin temasına uygun olarak Türkiye’de sakız koyunu

yetiştiriciliğinin en yoğun olarak yapıldığı bölgelerden olan Çeşme’nin Ovacık Mahallesi’ne taşınan şenlik, Ovacık Tarım ve Sakız Koyunu Şenliği adıyla yapılacak. İzmir Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Özer Türer; yok olma ve karışma tehlikesi altında kalmış olan Sakız ırkının, Islah çalışmaları, festival ve diğer etkinliklerle saf kalmasının önemine dikkat çektiklerini belirtti.

KÖYLÜYE PANEL

HİZMET PROJELERİ

■ Toroslar'da hayvan otlatan, arıcılık yapan köylülerin yaşamını kolaylaştırmak amacıyla Adana Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından güneş enerjisinden elektrik üreten panel dağıtımına başlandı.

HAYVANCILIK ÖNEMLİ

■ Başkan Sözlü, "Millet olarak, ürettiğimiz kadar zenginiz ve Türkiye'nin en önemli üretim kaynaklarından biri hayvancılıktır. Önümüzdeki yıllarda daha fazla konuda hizmet vermek istiyoruz. Her türlü sorunuzu bize iletin" dedi.

KÖYLERE KONUT MÜJDESİ

■ Köylere ucuz ve nitelikli konutlar da yapacaklarını ifade eden Başkan Sözlü, "Hizmetlerimiz sürecektir, taleplerinizi bize iletin. İnsanların hayatını kolaylaştırmayı, refah toplumunun bir parçası olmalarını istiyoruz" diye konuştu. » 8. sayfada

Büyükşehir'den kırsal kalkınma

TOROSLAR'da hayvan otlatan, arıcılık yapan köylülerin yaşamını kolaylaştırmak amacıyla Adana Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı tarafından güneş enerjisinden elektrik üreten panel dağıtımına başlandı.

Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı'nda gerçekleştirilen törene, Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Hüseyin Sözlü, bazı ilçe belediye başkanları, Arıcılar Birliği Başkanı Yunus Kılıçkaya, Adana Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Murat Şen, belediye bürokratları, üreticiler ve konuklar katıldı.

İHTİYACINIZI BİLDİRİN

Kendisinin de üretici, çiftçi bir ailenin çocuğu olduğunu vurgulayan Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Hüseyin Sözlü, "Dolayısıyla sizleri anlama noktasında bir sıkıntım yok. Millet olarak, ürettiğimiz kadar zenginiz. Her türlü sorunuza bize iletin. Hemşehrilerimizin köylerini terk etmesini istemiyoruz. O topraklar, siz orada yaşadığınız için kıymetlidir. Varlığınızı sürdürme nokta-

sında bizden ne isterseniz onu yapmaya hazırız" dedi.

KÖYLERE KONUT MÜJDESİ

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin talimatı üzerine köylere ucuz ve nitelikli konutlar da yapacaklarını belirten Sözlü, "Hizmetlerimiz sürececek, taleplerinizi bize iletin. Bu vatan coğrafyasını değerli kılan insanların hayatını kolaylaştırmayı, refah toplumunun bir parçası olmalarını istiyoruz. Peki, biz bundan ne kazanacağız? Şeref ve itibar kazanacağız. Bu da bize yeter. Size zerre kadar hizmet edebildiysek ne mutlu bize" diye konuştu.

Başkan Hüseyin Sözlü, Atatürk'ün Yörüklerle ilgili söylediği "Gidip Toros Dağları'na bakınız. Eğer orada bir tek Yörük çadırı görürseniz ve o çadırda bir duman tütüyorsa, şunu çok iyi biliniz ki, bu dünyada hiç bir güç ve kuvvet asla Türk'ü yenemez" sözünün anlam ve önemine de değinerek, şunları söyledi: "Atatürk'ün vasiyetini yerine getiriyoruz. Bu dönemi verimli geçirmek istiyoruz. Hizmet üretirken, 'Bize oy verdi, vermedi' diye,

asla ilkel bir düşünce içinde olmadık, olmayacağız da."

ATEŞLERİ SÖNMEYECEK

Söz konusu desteği Arıcılar Birliği ve Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ile yaptıkları görüşmeler sonucunda ve Büyükşehir Belediyesi'nin sağladığı bütçe desteği ile verdiklerinin altını çizen Adana Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Kırsal Hizmetler Daire Başkanı Memili Güven de, "Adana'nın Karaisalı, Aladağ, Karataş, Ceyhan, İmamoğlu, Kozan, Feke, Tufanbeyli ve Saimbeyli'nin dağlarında arıcılık, koyun ve keçi yetiştiriciliği yapan göçerlerin iletişim kurmaları ve çadırlarını aydınlatmaları için güneş enerjisinden elektrik üretimi yapan panelleri dağıtıyoruz. Daire Başkanlığımız, Başkanımızın emirleri doğrultusunda çalışan, üreten kardeşlerimize destek vermeye, yanında olmaya devam edecektir. Torosların eteklerinde yaşayan vatandaşlarımızın ateşini söndürmeyeceğiz. Bu desteğin karanlık gecelerinizi aydınlatmasını, üretime katkı sağlamasını diliyorum" dedi.

1 milyon keçi fişleniyor

TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Ali Ayar, yürütülen halk elinde ıslah projesi kapsamında 183 personel tarafından 1 milyon hayvanın verim kaydının tutularak ıslah yapıldığını söyledi.

HALK elinde ıslah projesi ile birlikte 5 yılda kazancını üçe katlayan Polatlılı yetiştirici Turgut Olgaç işletmesinde düzenlediği koç katım etkinliği ile projede yer alan kurum temsilcilerine teşekkür yemeği verdi. Etkinliğe katılan TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Ali Ayar Halk Elinde Islah Projesinin ülke açısından önemine dikkat çekti.

Cıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olarak halk elinde ıslah projesi ile birlikte projedeki yetiştiricilere şu ana kadar 145 milyon TL destek verdiklerini belirten TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Ali Ayar: "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına

bağlı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde ülkesel çapta yürütülen Halk Elinde Koyun Keçi Islahı projesiyle et, süt, döl verimi ile ikizlik doğum oranında artış sağlanmıştır. Proje ile birlikte ülkemizin ihtiyaç duyduğu nitelikli damızlıkların ülke içinden karşılanması, yetiştiricinin örgütlü bir yapıya kavuşturulması ve bilinçli hayvancılık yapmaları da amaçlanmış olup bu yönde de önemli gelişmeler sağlanmıştır" dedi.

63 İLDE ÇALIŞMA YAPILIYOR

63 ilde 29 ırk ile yaklaşık 183 alt proje uygulandığını bu uygulamalar neticesinde 7400 yetiştiricinin işletmesinde bu-

lunan yaklaşık 1 milyon hayvanın ıslah takibi yapıldığını belirten Ayar: "Proje dünyanın en büyük uygulamalı ıslah projesi olduğu gibi Cumhuriyet tarihinin de sadece hayvancılık alanında değil tüm alanlarda en fazla paydaşa ve yaygın etkiye sahip projesidir.

AKADEMİK İŞBİRLİĞİ

24 üniversiteden 45 öğretim üyesi, 8 araştırma enstitüsü 46 araştırmacı ve 63 il damızlık koyun keçi yetiştiricileri ile işbirliği içinde yürütülmektedir. 183 teknik personel yetiştiricilerin hizmetinde olup maaşları proje kapsamında karşılanmaktadır. İşletmeleri düzenli olarak ziyaret eden teknik personeller, projedeki

hayvanların takibini gerçekleştirmektelerdir" ifadesini kullandı.

TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları Daire Başkanı Ali Ayar, Türkiye'nin Avrupa'da en fazla küçükbaş hayvana sahip ülke olduğunu, Macaristan'daki toplam hayvan sayısı kadar hayvanın ise halk elinde ıslah projesi kapsamında verim takibini yaparak büyük bir başarıya imza atıldığını söyledi.

Etkinliğe ev sahipliği yapan Turgut Olgaç 5 yıldır projede yer aldığını ve proje liderinin yönlendirmeleri ve teknik personelin katkılarıyla gelirinin üç kat arttığını söyledi. Olgaç, taban sürü olarak başladığı sırada 300 hayvanı olduğunu bugün elit sürüye sahip olduğunu belirtti.

100 yıllık sorunu TiKA çözüyor

Doğu Makedonya'nın Ağlar (Plaçkovitsa) Dağlarında yer alan etrafı ormanlarla çevrili bölgelerdeki köylerde yaşayan Yörük Türklerinin 100 yıllık su sorununu Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TiKA) tarafından gerçekleştirilen proje kapsamında çözüyor.

Makedonya'da birçok alanda önemli projelere imza atan TiKA tarafından gerçekleştirilen projeye Doğu Makedonya'nın Ağlar (Plaçkovitsa) dağlarında yer alan etrafı ormanlarla çevrili bölgelerdeki köylerde yaşayan Yörük Türklerinin 100 yıllık su sorunu çözüyor. Proje kapsamında 50 km uzaklıktan getirilen su tüm evlere dağıtılarak Yörük Türklerinin 100 yıllık su sorununu ortadan kaldırmış olacak.

14. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkan coğrafyası fethinin ardından, Makedonya'nın Doğu bölgelerindeki dağlık kesimlerine Karaman'dan getirilen Yörük Türkmenleri iskân edilmişti. Doğu Makedonya'nın Ağlar (Plaçkovitsa) dağlarında yer alan etrafı ormanlarla çevrili bölgelerdeki köylerde zengin folklorik özellikleri, giyim kuşam tarzları ve kendine özgü yaşam biçimleriyle yaşayan Yörük Türkleri, geçimlerini geleneksel küçükbaş hayvancılık ve tütün ekimi sayesinde sağlıyorlar. Yörüklerin yaşadıkları köylerde mevcut olan Türkçe isimler ve Anadolu ağızlarına yakın Türkçe konuşmalar, özellikle dikkat çeken hususlar arasında yer alıyor.

Ancak, yıllardan beri mevcut olan başta altyapı

olmak üzere, eğitim ve sosyo ekonomik sorunlar, bölge halkının farklı alanlarda daha büyük sıkıntıları yaşamasına sebep oluyor. Sağlık sorunları, üretim darlığı, sosyal sorunlar ve göç bunlardan sadece bazıları arasında yer alıyor.

Bu kapsamda TiKA tarafından yürütülen projeye, Radoviş Belediyesi sınırları içinde yer alan ortalama 1000 Yörük Türkünün yaşadığı, Ali Koç ve Kocali köylerinin su sıkıntısını çözmeye yönelik olarak, Ağlar Dağlar eteklerinde tespit edilen ve yöre halkının Soğuk Su olarak adlandırdığı zengin

su kaynağından yaklaşık 50 km uzunluğunda bir su hattı oluşturularak, köydeki evlere ulaştırılacak.

Borularla taşınan suyun bölgeye dağıtılmak üzere toplanacağı yüksek kapasiteli su depoları, modern teknolojiye sahip su klorlama ve arıtma tesislerinin kurulması çalışmaları ise tamamlanmak üzere. Bu çerçevede TiKA tarafından Yörük Türklerine yönelik olarak gerçekleştirilen projenin en kısa zamanda tamamlanarak, soydaşlarımızın 100 yıllık su sorununun çözülmesi hedefleniyor.